

S Ö Y L E V L E R

*Siyasal Bilgiler okulunun 90 ıncı yıldönümü
münasebetiyle Müdür Prof. Dr. Burhan Köni'nin
söylevleri*

Sayın misafirlerimiz!

Sevgili evlâtlarım!

Siyasal Bilgiler Okulunun memlekete hizmetle dolu olan mazisine bir yıl daha katılmış bulunuyor. Bizler için mânası büyük olan bu toplantıya yüksek huzurlarıyla şeref veren sayın Meclis Başkanımıza, Milli Eğitim bakanımıza ve diğer Bakanlarımızla değerli misafirlerimize, Öğretim Kurulunun, öğrencilerimizin ve idaremizin şükran duygularını arzeylerim.

Müessesemizin 1859 senesinden bugüne kadar geçen mazisinde bazı tarihler ve olaylar vardır ki, Okulun hayatı için her biri birer dönüm noktası teşkil etmiştir. Kanaatımızca bu gün de böyle bir dönüm noktasında bulunuyoruz. Yüksek müsaadenize güvenerek bu hususu açıklamaya çalışacağım. Ancak bu muhteşem toplantıyı vesile alarak öğrencilerimizi ve bilhassa aramıza yeni katılan gençleri, intisap ettikleri müessesenin mahiyet ve gayesi, bu günün ve yarının kendilerinden neler beklediği hakkında aydınlatabilmek için sözlerime, Okulumuzun kuruluşundaki maksadı ve bu güne kadar geçirdiği tekâmül safhalarını kısaca izah etmekle başlayacağım.

Müesseseler şahıslarla kaim şeyler değildirler. Şahıslar fanidir, ve zamanla ortadan silinebilirler. Müesseseler sosyal ihtiyaçların ifadesidirler. Bu ihtiyaçları karşılamak için doğarlar ve bu ihtiyaçların zaman ve yerle değişimi karşısında onlar da bir takım tahavvüllere uğrarlar. Bu keyfiyet yaşama ve gelişme için zarurî bir şarttır.

Bu gün damı altında toplandığımız Siyasal Bilgiler Okulunun hayatiyeti de, karşılamak ödevini üzerine aldığı ihtiyaçtan doğmaktadır. Müsaadenizle bu noktayı da belirtmek isterim ki bu ihtiyacı yalnız biz değil diğer birçok memleketler de duymuş ve duymaktadırlar. Bu memleketlerde Okulumuza müvafık, Üniversiteye dahil Fakülte şeklinde, yüksek okul şeklinde, Akademi

şeklinde aynı ödevi görmeğe çalışan birçok müesseseler vardır. Bütün bu müesseselerin kuruluşuna âmil olan ihtiyacın ne olduğuna gelince, bunu kısaca: «Devlet İdaresine gereği gibi eleman yetiştirmek» diye ifade edebiliriz.

Aydın gençler!

«Devlet İdaresine eleman yetiştirmek» keyfiyeti iki bakımdan mütalâa edilebilir.

1 — Kendilerini kamu hizmetlerine vakfetmiş olan genç memur adaylarını, müstakbel mesleklerinin icabettirdiği, genel ve özel bilimlerle teçhiz etmek ve onları içinde yaşadıkları cemiyetin ideolojisine uygun bir tarzda yetiştirmek. Bu konuda memurluğa aday olan gençlere öğretilcek hususî mahiyette bilimler olmadığı fikrini iletir sürenler olmuştur. Ancak, Devletin yıldan yıla artan faaliyet ve sorumluluğu, cemiyetin mütemadi gelişmesi, bu tezi kökünden çürütmüş bulunmaktadır. Filhakika, bu gün Devletin faaliyet alanı vatan sınırlarıyla çizilmiş bulunmaktadır. Devlet bu faaliyetini memurları vasıtasıyla icra eder. Vatandaş hemen her işinde Devletle ve netice olarak memur ile karşılaşmakta ve Devletin faaliyeti hakkındaki kanaatlerini bunlar vasıtasıyla edinmektedir. Memur olacak kimselerin daha okul sıralarında yarın halledecekleri memleket mes'eleleri hakkında fikir sahibi olmaları, Devlet işlerinin iyi bir surette yürütülebilmesi için zarurî olan tekniği öğrenmeleri ve başarmakta millete karşı müştereken sorumlu oldukları ödevlerini anlayıp takdir etmeleri lâzımdır. Bunun içindir ki bir memurun ahlâkî vasıflar kadar genel ve özel bilimlere sahip olmasının önemi büyüktür.

Bu fikri teyiden Cumhurbaşkanımızın Siyasal Bilgiler Okulu gençliğine hitaben buyurdukları şu sözleri tekrarlamaktan kendimi alamıyorum: «Hayatta çok geniş bir bilgiye ihtiyacınız vardır. Ancak bütün bunlar, bundan sonraki tetkik ve çalışmalarınız için anahtar mahiyetindedir.... Yeni ihtiyaçları ve memleketi ilerletecek tedbirleri bulup tatbik etmeniz asıl vazifeniz olacaktır. Mütemadiyen araştırmayı istiyen bir mesleğe gireceksiniz.

Bu memlekette teşkilâtçı, kurucu ve bulucu bir mesleği seçtiğinizi ilk günden hatırlayınız. Kuruculuk ve buluculuğu yalnız zekâ yapamaz. Bunlar büyük mikyasta bilgiye, tetkike ve tecrübeye ihtiyaç gösterir.

2 — Devlete memur yetiştirmekte nazara alınması icabeden ikinci nokta da gençleri bir çok manevî vasıflarla cihazlamaktır.

Her alanda takib edilecek politikanın unsurlarını hazırlamak, Devlet hizmetlerinin iyi ve tesirli bir şekilde görülmesini temin etmek ve uzun vâdeli kalkınma plânları hazırlayarak bunların, milletin yüksek menfaatlerine uygun bir tarzda tatbik edilmesini sağlamak, zamanımızda idareye düşen

esaslı vazifelerdendir. Bu vazifelerin hakkıyla başarılabilmesi için bir kim-
senin mücerret memur sıfatını iktisap etmesi kâfi değildir. Memurlarda,
meslekî bilgidен başka kuvvetli bir karakter, seciye, feragat, adalet ve sorum-
luluk duygusu, vazife duygu ve sevgisi, görüş birliği, işleri tez halletme
titizliği ve başarıma iradesi gibi vasıfların da bulunması zaruridir. İşte bunun
içindir ki amaçları Devlet idaresine eleman yetiştirmek olan müesseselerde,
ve hele Okulumuz gibi yatılı da olursa, bu cihetlere bilhassa itina etmek
icabeder. Nitekim yönetmeliğimizin 60 ıncı maddesine göre imtihan jürisi
sınıf geçmek için 2 not ilâve etmek yetkisini kullanırken ödevlere sevgi ve
bağlılık, okul içi ve dışındaki hal ve hareketler gibi hususları nazara almak
mecburiyetindedir. Keza devlet idaresinin muhtelif branşlarında ödev alacak
gençlerin şubelere ayrılmasında da her şubenin icabettirdiği vasıflara da
bakılır. Ve nihayet okuldan mezun olan gençlerin bütün manevî vasıfları,
tâyin edilecekleri Bakanlıklara mahrem olarak bildirilir. Bu ikinci diploma
en az mezunların eline verilen asıl diploma kadar önemlidir.

Sayın misafirlerimiz!

Şimdi müsaadenizle konuşmamın ikinci bölümüne geçiyorum. Bu bölüm-
de, memleketimizde Devlet idaresine eleman yetiştirme işinin nasıl ele alın-
dığı ve tahakkuk ettirildiğini kısaca izaha çalışacağım.

I — Bu konuda dikkat nazarlarımızı çeken ilk müessese Fatih Sultan
Mehmet tarafından açıldığı tahmin edilen (Enderun Mektebidir). Mektep
Topkapı Sarayında açılmış ve öğrencileri devşirme ve yabancılar arasından
seçilmişti. Türkler Enduruna alınmazlardı. Burada yetişecek olanlar, memle-
ketin siyasi ve içtimaî hayatında rol oynayacaklarından, mektebe alınırken
sakı bir seçime tabi tutulurlardı. Mektepte islâm dini ve terbiyesi, iyi geçin-
me yolları, büyüklere hizmet ve muaşeret usulleri öğretilir, ata binme, ok
atma, cirit oynama ve musiki tâlim edilirdi.

Son asırda mevcudiyetini hissettirmeden yaşayan bu mekteb 1909 da
lağvedilmiştir.

II — Bâbüalî Mektebi - Osmanlı İmparatorluğunun en büyük hükümet
dairesi olan Bâbüalide memur yetiştirmek üzere bir meslek mektebi açılmış-
tır. Mektep Bâbüalinin Kalem Dairesinde kurulmuştu. Kalem dairesinde
ayrıca Kethüda bey dairesi, Divanı Hümayun gibi kısımlar da vardı.
Divanı hümayuna pek küçük yaşta çocuklar alınır; bunlara okuyup yazma,
kitabet, inşâ öğretilirdi. Osmanlı Devletinin siyaset merkezi olan bu kalem-
lerde öğrenciler buranın usul ve adabına, muamelelerine alışık olarak
yetiştirilirdi.

III — Babı Defterdari Mektebi. — Devletin malî işlerini idare eden

Babıdefterdaride, hususi olarak tutulmuş hocalar, buradaki Kâtiplere arabî, farisî ve hesap öğretirlerdi. Tanzimattan sora Babıdefterdarinin adı Maliye Nezareti olmuş ve memurları okutmağa geniş ölçüde önem verilmiştir. Bu arada Sadrazam Sait Paşa tarafından Divanı Muhasebatta bir (Mektebi Fünunu Maliye) kurulmuş ve 1908 den sonra (Maliye Memurları Meslek Mektebi) açılmıştır.

Osmanlı imparatorluğunun idare elemanlarını yetiştirmiş olan (Enderun Mektebi) bir saray mektebi idi. Bâbîâlî ve Bâbıdefterdari mektepleri ise, hükümet dairelerindeki memurların meslekî bilgilerini kuvvetlendirmek amacıyla kurulmuştur. Bunlardan başka idare adamlarının kendi kendilerini yetiştirdikleri yerler de vardı. Camiler, tekkeler, kütüphaneler, vezir ve zengin konakları, âlim ve mütefekkirlerin evleri böyle birer yetiştirme yuvası halini almıştı.

Tanzimattan önce Osmanlı İmparatorluğu ülkesi merkezîyetle idare olunmazdı. Ülke, eyaletlere bölünmüştü. Eyalet âmirleri, kendi memurlarını kendileri seçerler ve merkezden yalnız Kadı gönderilirdi. Kadılar ise adalet, idare ve belediye işlerine bakarlar ve hükümdar adına adalet tevzi ederlerdi. Tanzimattan sonra ülkede sıkı bir merkezî idare kuruldu. Yeni bir mülki taksimat yapıldı. Kadıların vazifeleri tahdit edildi. Onlara, sadece şer'î işlere bakma hakkı bırakıldı.

Tanzimat devrindeki faaliyetlerin belli başlı amacı Viyana bozgunu ile (Karlofça Muahedesi) nin açık bir surette meydana koyduğu sistem ve adam noksanının bertaraf edilmesi olmuştur. Bu maksatla, Bâbîâlî ve Babıdefterdari mekteplerinin memur yetiştirme hususunda kifayetsizlikleri de göz önünde tutularak 1838 de (Mektebi Maarifi Adliye) adıyla yeni bir mektep kuruldu. 1846 da Rüştiyelerin islâh edilip adetlerinin artırılması üzerine rolü kalmamış olan bu mektep, memur yetiştirme ödevini üzerine almak için açılan (Mektebi Aklamın) faaliyete geçmesiyle büsbütün ortadan kalktı. 1839 da (Mektebi Ulumu Edebiye) tesis edildi. Tahsilin kifayetsizliği ve medresenin tesirinden kurtulamayışı sebebiyle bu mektep başarı gösteremedi. Sübyan mekteplerini bitiren öğrencilerin daha iyi yetiştirebilmeleri ve Devlet memuriyetlerinde kendilerinden istifade edilebilmesi için Rüştiye mektepleri açıldı. 1849 da Darülfünuna talebe, Hükümet Dairelerine memur yetiştirmek üzere asıl ismi (Valide Mektebi) olan ve Rüştiyelerin üstünde bir seviyede bulunan (Darülmaarif) ve 1862 de de yine memur yetiştirmek amacıyla (Mektebi Aklam) kuruldu. (Darülmaarif) 1872 de İdadiler açılmak istendiği zaman kapatılmış; (Mektebi Aklam) da 1877 de yerini yüksek tahsilli memur yetiştirmek üzere genişletilen (Mektebi Mülkiye) ye terketmiştir.

Aziz gençler!

Şimdi feyiz almakta olduğunuz Okulunuzun kısaca tarihçesini anlatacağım.

18 Şubat 1856 tarihli fermanla, memleket içinde tatbik edilecek ıslâhat esasları kararlaştırılmış ve aynı yıl Kırım Harbi neticesi olarak imzalanan Paris Muahedesine âkit devletlerin, ıslâhat fermanının yüksek değerini tesbit ettiklerine dair bir kayıt konmuştu.

İşte bu ıslâhatın iyi bir surette tatbiki, gerekli vasıfları haiz elemanların mevcudiyetini zaruri kıldığından, 1856 da, adli, idarî ve siyâsî bilgilerle meşgul edilmiş memurlar yetiştirilmek üzere bir mektep tesisi düşünüldü.

Mektebi mülkiyenin temelleri, işe ve idareye adam yetiştirme ihtiyacının bir ifadesi olan bu hareketler sırasında ve Osmanlı İmparatorluğunun ilk Maarif Nazırı olan Sami Paşa zamanında atılmıştır.

Filhakika 1858 de (Mektebi Mülkiye) nin kurulması kararlaştırılarak gereken teklif yapılmış ve mektep 1859 da Bâbıdefterdari binasının bir kaş odasında açılmıştır.

Bu ilk Mülkiye Rüştîye ile idadî arasında iki yıllık bir orta tahsil müessesesi idi. Mektep başarı gösterince bir yüksek tahsil müessesesi haline getirilmiş ve 4 - Aralık - 1887 Cumartesi günü açılmıştır. Bu gün yıl dönümünü kutladığımız tarih bu tarihtir.

1915 yılına kadar 1534 mezun veren Mülkiye bu tarihte büyük bir haksızlığa uğrayarak bütçe mülâhazasıyla muvakkaten kapatılmıştı.

Ancak, yokluğu hissedilen ve yeri doldurulamayan bu müessese 1 - Nisan 1918 - tarihli kanunla yeniden açılmış ve bu güne kadar da şerefli ödevine devam edegelmiştir. Müessesenin tekrar açılması hakkında Sayın Abdülhâlik Benda tarafından hazırlanan projenin Meclisi Mebusanda müzakeresi sırasında bir mebusun söylediği şu sözleri tekrar etmeden geçemeyeceğim:

«Mektebi mülkiyenin tesisi o kadar lâzımdır ki.. Bendeniz bu işin hukukisini, nazarisini bilmem. Mülkiye memuriyeti meslektir. Ve onlar icraatını bizim üzerimizde, yani halk üzerinde yaparlar. Bendeniz de o ahalden ve neredenim. Şimdiye kadar bize gelen memurlarla, mutasarrıf, kaymakam, maliye müdürlerinin her hangisi o mektepten çıkmış ise, ahaliyi hüsnü sunme idare etmiş ve halk memnun olmuştur. Şuradan buradan gelmiş ve mektepsiz ise muvaffak olamıyor. Bu meselenin daha fazla müzakereye değeri yoktur»

Aziz gençler! Bu sözlere bu gün dahi lâıyk olduğumuzu göstermek sizlere düşen mukaddes bir vazifedir. Mülkiyenin Cumhuriyet devrine kadar olan tarihçesi kısaca burada biter. Bundan sonraki devrede Cumhuriyet gü-

neşi her şeyin olduğu gibi Mülkiyenin de yolunu aydınlatmıştır. Müessesemiz hakiki gelişmesini Cumhuriyet ve onun hükûmetine ve bilhassa İnönü Hükûmetine borçludur.

Mülkiyenin Ankara'ya nakli 1930 dan itibaren bir zaman meselesi olmuştur. Mülkiyeye tahsis edilen bu bina 1934 de bitirilmiş, 1935 de 2777 sayılı Kanunla müessesemize (Siyasal Bilgiler okulu) ismi verilmiş, Okul 10 - Kasım - 1936 da Ankara'ya nakledilmiş ve 1936 - 1937 ders yılına damı altında toplandığımız şu binada başlamıştır.

Okulumuzun bugünkü durumu şudur: tahsil süresi dört yıldır. Son sınıf bir ihtisas sınıfıdır. Malî, İdarî ve siyâsî şubelere ayrılır. Bu yıl 108 mezun verdik ve 114 ü yatılı 21 i yatsız olmak üzere 135 yeni öğrenci aldık. Okulun genel mevcudu 407 yatılı, 69 yatsız, 1 de yabancı olmak üzere 477 öğrencidir.

Öğretim Kuruluna gelince, 6 Profesör, 14 Öğretmen, 7 Doçent ve imtihanları yapılmak üzere olanlar da dahil 10 Asistandan müteşekkildir. Dil Öğretim Kurulu ise 5 i yabancı mütehassis olmak üzere 14 Öğretmen mürekkeptir.

Sayın misafirlerimiz!

Mülkiyenin şekli ve yeri belki değişikliklere uğramıştır. Ancak değişmeyen bir tarafı varsa o da ruhudur. Karşılıklı saygı ve sevgi, şahsiyet sahibi olma, doğruluk, çalışkanlık, feragat ve sorumluluk duygusu gibi manevî vasıfların bir araya gelmesi ile meydana çıkan ve hiçbir şeyin, hatta en karanlık istibdat devrinin dahi bozmadığı bu ruh yılların akışını takip etmiş ve edecektir.

Konuşmanın tarihçe kısmı burada bitiyor. Zamanın kısalığı daha etraflı bilgi vermeğe imkân bırakmıyor. Bu hususu da düşünerek müessesemizin mufassal tarihçesini yurda ifa ettiği hizmetleri belirtmek üzere bir kitap hazırlamaktayız. Bu hususta yardımı dokunan arkadaşlarıma ve bilhassa bu işe bütün mevcudiyetiyle kendini veren mezunlarımızdan Ali Çankaya arkadaşşıma teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Sayın misafirlerimiz!

Müsaadenizle konuşmanın üçüncü kısmını teşkil eden ve Okulumuz için bir dönüm noktası olan «Üniversiteler Kanunu» karşısındaki durumu geçiyorum. (Üniversiteler Kanunu) bilindiği gibi, hocaların yetişme ve yükselme şartlarını belli esaslara bağlamayı, bu suretle öğretim mesleğini kanun temeli üzerine kurmayı, bilimsel çalışma ve araştırmaların daha verimli bir şekilde yapılmasını hedef tutmaktadır.

Bu kanun karşısındaki durumumuzu izah edebilmek için evvel emirde bazı hususların açıklanması icabeder.

(Üniversiteler Kanunu) nun ilk adımını teşkil eden ön projede Okulumuz da vardı - Müessesemizin bu kanun dışında kalmasını uygun görenler arasında, burada bilimsel araştırmalar yapılmadığını ve yapılamayacağını ve binaenaleyh Okulun ancak pratik bilgiler öğretmesi icabeden bir meslek mektebi olduğunu, akademik bir mevkii bulunmadığını ve Fakültelerle aynı işi gördüğünü ileri sürenler bulunabilir. Şimdi varid olabilen bu iddiaları cevaplandırmak isterim.

Evvelki yıl da arzettiğim gibi Okulda öğretim taayyün etmiş olan gayeye ve ilmi hüviyete göre ayarlanmaktadır. Müessesemiz cemiyet ilimleri nazariyatının tetkikini, tatbiki ilimlerin öğretimi ile tamamlamaktadır. Her alanda tedrisatımız tatbikata doğru yöneltilmiş bulunmakta ve nazariyat, tatbikatta isabetli karar ve tedbirlerin alınmasına hizmet edecek formasyonun elde edilmesi maksadını istihdaf etmektedir. Anladığımızı göre nazari bilgiler cemiyet hâdiselerinin zaman ve mekân bağılıklarını göstermek ve aynı zamanda bu hâdiselerden devamlı ve zarurî olanlarını diğerlerinden tefrik etmek gibi öğrencilere oldukça mürekkep olan sosyal hâdiselerde bir nevi araştırma tekniği verilmesine yardım etmektedir.

Bilhassa son ihtisas sınıfında tedris olunan tatbiki ilimler, müktesep nazari bilgiler sonunda, memleket realitelerinin ilim zaviyesinden ne suretle araştırılmak gerektiğini, kendi meselelerimizin ne şekilde görüldüğü ve nasıl halledilmek icabettiğini ortaya koymak maksadını gözetmektedir.

Şu noktayı da arz edeyim ki, ilmi bir esasa dayanmayan pratik bilgi hep aynı daire içinde dönen kör bir görenekten başka bir şey değildir ve sosyal meseleler üzerinde ilmi metodlarla kafa yormamış olanlar, idare etmek kudretini hiç bir zaman kendilerinde bulamazlar. Müessesemizde yer alan sosyal ilimler, cemiyet idaresi zaviyesinden devlet ilmi olarak okutulmaktadır. Öğrencilerimizi, ayrı ve çeşitli bilgi kollarının mevzuu içine giren sosyal problemlerin bütününe kavrayacak, memleket meselelerinin her yönünü görebilecek şekilde yetiştirmeye çalışıyoruz. Bunun için de öğrencilerimize araştırma zevkini aşılama, araştırma metodunu vermeğe gayret ediyoruz ve edeceğiz. Esasen talimatnamemiz de bunu âmidir. Filhakika talimatnameye göre son sınıf talebesinden her biri ihtisas ödevi yapmakla mükelleftir. Ödevinin konusunu, ilgili semineri yapan Profesör ve doçent ile görüşerek talebe kendisi seçer. Ancak konunun behemehal memleket realiteleri ve meseleleriyle ilgili olması şarttır. Bu ihtisas ödevleri öğrencilerimizin araştırma yapmak yolunda ne derecede bir olgunluğa ulaştıklarını göstermesi bakımından ehemmiyeti haizdir.

Bundan başka sınıflarda yapılmasına çalışılan pratik kurlar, seminerler ve bu arada öğrencilerimizin hazırladıkları etütler hep bilimsel araştırma yapmak amacına yöneltilmiştir. Keza dil öğretimine bilhassa önem verilmesi de hep aynı maksada dayanır. Bu itibarla açıkca söyleyebilirim ki müessesemiz sadece bir meslek mektebi değildir. Bunun en kat'i ifadesi, Cumhurbaşkanımızın biraz evvel tekrarladığım sözlerinden de anlaşılabilir. Okulun akademik mevkiine ve Fakültelerle aynı işi gördüğü iddiasına gelince, müessesemiz hukuk ve iktisat ilimleri içinde devlet idaresinin ilmî prensiplerini verecek olan devlet ilimleri üzerinde dikkat ve faaliyetini teksif etmiş bulunmaktadır. Mektebimizde, Devlet idaresinde en önemli rolü oynayacak olan iktisadî ve malî ilimlerle gene devlet ilimleri zümresine giren âmm hukuku, idare hukuku, komün bilgisi, D. U. Hukuku gibi hukuk zümreleri ve siyasi Tarih, İktisadî Doktrinler, İktisadî Coğrafya, İstatistik, Sosyoloji gibi devlet idaresinin ilmî esaslarını aydınlatmaya yarayan disiplinler üzerinde bilhassa durulmaktadır. Okulumuza ilmî şahsiyetini veren ve bizi diğer bilim müesseselerinden ayıran hususiyetlerden biri de budur. Okulumuz ve başka memleketlerde de eşlerine daima rastlanan Siyasal Bilgiler yahut Devlet İlimleri Fakülteleri ile diğer fakülteler arasında bir aynı işi görme mes'alesi de mevzu bahis değildir. Müfredatının teşekkül tarzı itibariyle dikkatini siyasî ve iktisadî ilimler üzerine çevirmiş olan müessesemizin ayrı bir şahsiyeti vardır. Kaldı ki fakültelerle Okulumuzda aynı konuyu inceleyen derslerin öğretimi de, müfredatları okulun gayesine uygun bir tarzda hazırlandığından, ayrı bir mahiyet arzeder. Siyasal Bilgiler Okulu, memleketimizde ilim ve makine, orman, veteriner, ziraat fakülteleri gibi ihtisas müesseselerini bir araya toplayarak onlara yeni çalışma ve gelişme imkânları veren (Üniversiteler kanunu) çıkmadan önce, her bakımdan Üniversite Fakülteleri ile aynı safta mütalâa ediliyordu. Filhakika, 2777 sayılı Siyasal Bilgiler Okulu kanununun son Üniversiteler Kanunu ile kaldırılan 6 ıncı maddesi «İstanbul Üniversitesi Okutma Heyeti hakkındaki hükümler bu Okulun Okutma Heyeti hakkında da tatbik edilir» demek suretiyle bu ciheti hukuken de teyit etmekteydi.

Üniversite Öğretim kadrosunun bir kat daha takviyesi yoluna gidilirken, öğretim kadrosunun tâbi olduğu hükümler bakımından, müessesemizin fakültelere muadeletini sağlayan bu maddenin kaldırılması S. B. O. öğretim üyelerinin hukukî statüsünü adeta muallâkta bırakmış ve müessesemizin durumu oldukça nazikleşmiştir. Bu durum böyle devam ettiği takdirde, kendini kariyere tamamen vakfedecek ehliyetli ve belli vasıfları haiz öğretim elemanı bulamamak yüzünden kadro zayıflayacak ve bu hal müessesemizin kuvvet kaynağını teşkil eden diğer sahalara da tesir etmekten geri-

kalmıyacak ve bu suretle okul yıllardanberi Türk içtimâî ve fikrî hayatında ifa edegeldiği hizmetleri bir müddet sonra yapamaz hale gelecektir.

Siyasal Bilgiler Okulunda öğretim ve eğitim sorumluluğunu üzerine almış olanlar, bugünkü durumu okulun hayatı boyunca karşılaştığı zorlukların en ciddîsi saymaktadırlar. Eğer müessesemizin ikinci derecede bir öğretim kurumu haline düşmemesi ve büyük bir itina ile seçerek bağrımıza bastığımız güzide memleket evlâtlarının gitgide zayıflamak tehlikesine maruz kalan bir öğretim kadrosu eline bırakılması istenmiyorsa, okulun fakülte olarak ve bütün hususiyetlerini muhafaza ederek Üniversite camiasına katılması zarurîdir.

Bu suretle, Okul Profesörler Kurulunun ittifakla belirttiği kanaatı ifade etmiş bulunuyorum. Bu bir görüş ve temennidir. Amacımız noksan ve kusurlarımızı telâfi etmek ve memlekete daha verimli bir surette hizmet etmektir. Tabiidir ki Bakanlığımız müessesenin verimli bir surette çalışması ve gelişmesi için gereken tedbirleri düşünecektir. Bu hususla yakından ilgilendiklerini bildiğimiz ve gördüğümüz Sayın Millî Eğitim Bakanımıza, bu vesile ile Siyasal Bilgiler Okulu adına teşekkür etmeyi bir ödev sayıyorum.

Genç Arkadaşlarım!

Her yıl olduğu gibi yine son sözlerimi sizlere ayırdım. Kalbimden kopup gelen ve duyduğum heyecanın bir ifadesi olan şu birkaç sözü söylemeden susamıyorum. Görüyorsunuz, sizler için, vatana hayırlı evlâtlar olmanız için, nasıl uğraşılıyor. Sizlerden beklediğimiz bilgili ve faziletli insan olmaya çalışmanız ve bu güzel yurdumuzu iyi tanıyarak onun üstünde yaşayan asil Türk milletine iyi hizmetler etmenizdir. Bu aziz vatanın yaşaması ve yükselmesi için ölen şehitlerin kanları ve onu işleyen mert ve temiz insanların alın teri ile yuğrulmuş olan bu mukaddes toprakların kokusu size ilham verecek ve kendisi de sizler için enerji kaynağı olacaktır.

Sözlerimi bitirirken Ebedî Şefimiz Atatürk'ün aziz hatırasını hürmetle anar ve müessesemize karşı yüksek ilgilerini hiçbir zaman eksik etmeyen aziz Cumhurbaşkanımızın önünde saygı ile eğilirim.

Yaşayın Büyük Türk Milleti, ebediyen varol.

Siyasal Bilgiler Okulunun 90 ıncı yıldönümü münasebetiyle Prof. İsmail Hakkı Görel'in konuşması

Okulumuzun kuruluş gününün doksanıncı yıl dönümü münaseletiyle Mülkiyenin eski bir mezunu ve okulumuzun naçiz bir hâdimi sıfatiyle huzurunuzda yapacağım konuşmada dünkü Mülkiye Mektebi ile bugünkü Siyasal Bilgiler Okulu arasındaki ayırıcı niteliklerden bahsetmek istiyorum.

10 şubat 1292 tarihli Mektebi Mülkiye nizamnamesinde kabul edilen esas, umuru idarenin her şube ve tabakasına lâzım olan memurların bir nisbeti muayyeneye göre Mektebi Mülkiyeden ikmalî tahsil ederek şahadetname alan talebeden yetiştirilmesidir.

Umuru idarenin her şubesi gibi mutlak bir ifade kullanılmaktaki maksad şudur ki, bugünkü manasıyla iş bölümü esasının bilinmediğine göre Mülkiye Mektebinde tahsil ederek şahadetname alacakların elde edecekleri kültür hamulesiyle hükümet idaresinin bütün şubelerinde ve her işte başarı gösterecekleri muhakkak telâkki edilmiştir.

O zaman sivil en yüksek tahsil ocağı olmak üzere açılan Mülkiye Mektebi bu suretle devlet memurluğunun istisnasız her şubesine lâzım olan elemanları yetiştirmek amacıyla açılmıştır. O zamanki mezunların nerelerde ve ne vaziyette çalıştıklarını tetkik edersek görürüzki Dahiliye, Hariciye, Maliye, Maarif Nezaretlerinin muhtelif işlerinde ve Şûrayı Devlette ve daha başka işlerde yüksek mevkiler işgal eden Mülkiyeliler büyük başarılar gösterdikleri gibi hariçte serbest mesleklere atılanlar da kendilerine muvaffakiyetli mevkiler temin etmişlerdir.

Filhakika bu vaziyet gösteriyor ki, mektebi kuranların tasavvur ettikleri gibi Mektebi Mülkiye idare makinesinin her şubesi için kıymetli elemanlar yetiştirmekle o zamana göre kendisinden beklenen hizmeti yerine getirmiştir.

Mülkiye kurulduğu zaman memlekette ilim için ilim yapacak Darülfunun (Üniversite) bulunmadığı cihetle bu mektebde okutulacak dersleri tedvin vazifesi de Mülkiye hocalarına tevccüh etmişti. Geçen senelerden birindeki konuşmamda arzetmiş olduğum veçhile o zaman pek titizlikle seçilmiş olan büyük hocalar okutacakları ilimlere aid eserleri de meydana getirerek memlekete bu bakımdan da büyük hizmetler ifa etmişlerdir. İdare hukuku, İktisad, Maliye, Devletler hukuku ve saire bu cümledendir.

Yine evvelki konuşmalarımdan birinde arzetmiş olduğum gibi İkinci Hamid devrinde istibdadın bütün bütün şiddetlendiği sırada programda yapılan değişiklikler mektebin adeta çehresini değiştirecek tesirler yapmıştı. Bu cümleden olarak programdaki bazı dersler çıkarılarak ve bazılarının saatleri eksiltilerek yerine ilmi kelâm, tefsir ve hadis ve ahlâk gibi dersler konmuştu. Meşrutiyet ilân edilir edilmez programlarda gayeye yarayacak şekilde değişiklikler yapılmıştır. Bilbassa Cumhuriyet kurulduktan sonra memleketin kültür hayatında attığı geniş adımlar Mülkiyenin vaziyeti üzerinde tabiatıyla müessir olmuştur. Hususiyle Üniversiteler vücade getirilerek lâyikeyle inkişaflarını temin edecek esaslar kabul edildikten sonra artık vaziyet tamamıyla değişmiştir.

Diğer taraftan ihtisasın kıymeti ve önemi anlaşılacak her meslekte ihtisas sahiplerinin aranmasına başlanmış ve iş bölümü esasları kabul edilmiştir. Bu durum Mülkiyenin tesisinde idare makinesinin her şubesi için adam yetiştirmek gibi umumî ve mutlak bir prensibi tabiatıyla ortadan kaldırmıştır. Şu hale göre bu günkü Siyasal Bilgiler Okulu Mülkiyenin devamı olmakla beraber amacı bakımından büyük değişiklikler arz etmektedir.

Siyasal bilgiler Okulu bugün son sınıfta idarî, malî, siyasi namlarıyla üç şubeye ayrılarak hükümet şubelerinden başlıca üçünün vazifeleri icabınca aradığı nitelikleri haiz memur yetiştirmek suretiyle ihtisasa ehemmiyet vermekte ve bu suretle iş bölümü esasına riayet etmektedir. Bu şubelerden herhangiisine intisap edecek olursa olsun her öğrencinin bilmesi lâzım gelen umumî malûmatı veren dersler üç senenin programında toplanarak birlikte tedris edildikten sonra, dördüncü sene ihtisas şubelerine ayrılmakta bulunmuştur. Bunlardan idarî sube üzerinde biraz durmak isterim.

Sanat kolay değildir. Her sanatın kendine göre incelikleri, özellikleri ve güçlükleri vardır. Her sanatta muvaffak olmak için bir çok bilgiye, tecrübe ve mümareseye ihtiyaç muhakkaktır. Bilgi tahsil ile mümkündür. Tecrübe ve mümarese uzun seneler o sanatta çalışmak ile elde edilir.

İdarecilik, hiç şüphe yok ki, en güç sanatlardan biridir. Bir idarecinin iyi bir idareci olabilmek için idare sanatının dayanacağı bilimleri iyi bilmesi şart olduğu kadar bu malûmatı tatbikat alanında nasıl kullanacağını ve bunlardan ihtiyaç anında nasıl istifade edeceğini de öğrenmesi lâzımdır. Bu da ancak tatbikî şekilde bir dereceye kadar öğretilir; bunların asıl öğrenme sahası tecrübe alanıdır.

Napolyon, idare işinde tecrübe her şeydir diyecek kadar ileri gitmiştir. İdarecinin vazifesinin güçlüğü nispetinde ehemmiyeti de büyüktür. Kendisinden beklenen hizmet kamuyu alâkalandırmaktadır.

İdare makinesinin bazı kısımlarını lüzumu veçhile ve faydalı bir şekilde faaliyete geçirmek ve yürütmek doğrudan doğruya kendisine mevdu olup başka mütehasıs elemanlar tarafından yürütülen diğer kısımlar arasında ahengi düzenlemek ve koordinasyonu tanzim etmek ve neticeyi elde etmeği temin etmek idare âmirinin başlıca vazifesidir. İdare âmiri karşısında bulunacağı hâdiselerin bin bir türlü âmil ve müessiri olacağını göz önünde tutarak bunları tahlil ile alacağı neticeye göre muhakemesini işle-tip en uygun tedbiri bulub tatbik etmek zorundadır.

Bilhassa halk ile temasında bütün dertleri kemali rıfk ile ve mülâyetle dinleyerek kanun ve tüzükler hükümleri dairesinde, kendi yetkisi içinde bulunanları islâh ve tashih etmek ve yetkisi dışında kalanları da yetkili makamlara bildirerek ıslahî çarelerini aramakla mükelleftir.

İdare memuru bu bakımdan bütün memurlar gibi halkın hizmetkârı olduğunu unutmuyarak halk ile daimî temas halinde bulunacaktır. Vatandaş hak ve hürriyetlerini ne kendisinin, ne başkalarının ona tecavüz ve müdahalesine meydan bırakmamak ve halkın şikâyet ve dileklerini anlamak ve önlemek mecburiyetindedir.

Bütün memurlar gibi hayatlarını memuriyete vakfetmiş olmaları hasebiyle feragat ve fedakârlık idare memurlarının başta aranılacak vasıfları içindedir. İdarecilik sanatının her şeyden evvel bugün bilgiye istinad ettiğini söylemiştim. Bu bilginin de, her bilgi şubesi gibi, yeni yeni terakki yolunda atmakta olduğu geniş adımlarda büyük yeri olan idare âmirlerinin yetiştirilmesini memleket bugünkü Siyasal Bilgiler Okulundan beklemektedir. Okulumuz da elinden geldiği kadar bu gayeye ulaşmağa çalışmaktadır.

Dünkü Mülkiye ile bu günkü Siyasal Bilgiler Okulu arasında göze çarpan bu farklar müessesenin zamanın ihtiyaç ve icablarına intibak edebilmesi için yapılan değişikliklerden ibarettir.

Şu noktayı hemen ilâve etmek yerinde olurki, mektebimiz kurulduğu gündenberi vücudunu memleket hizmetine vakfetmiş, vazifesine kuvvetle bağlı, faziletli, fedakâr memur yetiştirmeği kendisine şiar edinmiştir. Bu dünkü Mülkiyenin şiarı olduğu kadar bu günkü Siyasal Bilgiler Okulunun da değişmez şiarıdır. Mülkiyenin bir şöhreti daha vardırki o da mezunları arasında mesnûdün kuvvetidir. Yekdiğerini gayet iyi anlayan ve vazife başında aynı iman ve gayretle çalışanların birbirlerine müzahir olması kadar tabii bir şey yoktur.

Mülkiyenin öteden beri teessüs etmiş bir kaşesi, bir hususiyeti olduğu muhakkaktır. Bu hususiyet dün olduğu kadar bu gün de aynı kuvvet ve cereyanla devam etmektedir.

SİYASAL BİLGİLER OKULUNUN 90 INCI YIL
DÖNÜMÜ MÜNASEBETİYLE [*]

*Siyasal Bilgiler Okulunun 90 ıncı yıldönümünde
öğrencilerden Nejat Bengül'ün konuşması:*

Sayın Büyüklerim,

Dört Aralık, bir kere daha, 90 yıldan beri kendini yurt hizmetine vakfetmiş olanların, ruhlarındaki ateşi canlandırma günü oldu. Milletlerin tarihinde öyle kurumlar vardır ki, muayyen bir devre içinde o milletle beraber yürür, ona tesir eder ve hattâ istikamet verirler. Bugün hepimizin mensubu olmakla iftihar duyduğumuz Mülkiye, son asır Türk tarihinde vatana hizmet mefhumunu sembolleştiren bu nevi müesseselerden biri sayılabilir. Çünkü burada yetişenler, devlet makinesi içinde, hep aynı yolun yolcusu oldular, aynı gayeye varmak için aynı ülkü meşalesini yorulmak bilmeden taşıdılar. Ve şimdi, birbiri ardısıra gelen bütün Mülkiye nesillerinin, bir beraberlik havasını teneffüs etmeleri, bir asrın yarattığı köklü ananelere bağlılık duymaları kadar tabii bir şey olamaz. Hele bu beraberliğin, bu ananenin anayapısı Yurda feragatle hizmet gibi bir inanç olursa..

Daima bir vatana hizmetten, daima bir feragatten bahsediyoruz. Hattâ bu okulun varlığını ve Mülkiyelileri birbirine bağlayan ananenin temelini bu mefhumlarda buluyoruz. Çünkü, aklımızdan çıkmıyor: Bu Vatanın hepimizin hizmetlerine ihtiyacı var..

Yirmi beş yıl önce bu topraklar üzerinde dişimizi urnağımıza taktık, kanımızı fedakârca akıttık. Bir ölüm dirim savaşından dipdiri çıktık. O savaş ki bütün bu fedakârlıklara değerdi, bize istiklâli ve inkılâbı getirmişti.

Değerli Büyüklerim,

Çoğunuz bu memleket için kanını akıtan o mukaddes neslin mensuplarısınız. Türkiye'de kökten değişmeyi de sizin nesliniz başlattı. Eğer bugün şu okul binası içinde her endişeden uzak, rahatça yaşayıp çalışabiliyorsak bu, bu toprakları kanını akıtarak, canını dişine takarak kurtarmış olanların, sizlerin eserinizdir.

[*] Bu söylev Siyasal Bilgiler Okulu son sınıf talebesinden Arif Payaşlıoğlu, Ziya Çoker ve Nejat Bengül tarafından hazırlanmış ve dört Aralık 1946 tarihinde söylenmiştir.

Memleket ihtiyaçlar içindeydi. Ona sadece istiklâlini kazandırmak yetmeyecekti. İnkilâp başladı. Uyuma devrinde Garp dünyasından geri kaldığımız yıllar, yavaş yavaş kapanıyordu. 23 yıldanberi vatan topraklarının yüzü bir hayli değişti.

Bununla beraber, daha da değişmemiz icabetmektedir. Ana ihtiyaçlar, esaslı dertler yine vardır ve bizi beklemektedir. Yine her meselenin sonunda o iki ana dâvaya, iktisat ve kültür dâvasına dönüyoruz. Karşımıza çıkan her zorlukta, her maniada, kültür seviyemizin yüksek olmadığından, iktisadî durumun tam bir düzene henüz girmediğinden bahsetmek zorunda kalıyoruz. Sizin bu kadar yıllık gayretlerinize rağmen, Türk vatanının hâlâ bütün evlâtlarının fedakâr çalışmalarına ihtiyacı var. Hattâ bizler, sizden sonrakiler, bu topraklar üzerinde emniyetle, refahla yaşamak istiyorsak, bu memleketin istiklâli uğruna hayatlarını feda edenlere lâyük olmak istiyorsak, daha fedakâr, daha çalışkan olmalıyız. Çünkü sizin vazifeniz sadece geri kaldıklarımızı telâfi etmek için çalışmaktı. Halbuki bizler, daha başka şartlar içinde hayata atılacağız. Hem Garp dünyasile aramızdaki mesafe henüz kapanmamış, hem de bu İkinci Cihan harbinden sonra yeryüzünde ilim ve teknik, 20 inci asır medeniyetinin en esaslı temel taşları, adeta ileri doğru ani bir atılış yapmıştır. Bu yıldırım gibi gidişi takip etmek de zaruridir. Artık anlaşılmıştır ki küçük dâvalar, küçük meseleler bir kenara atılmıştır. Milletlerin siyasî istiklâlleri yanında iktisadî istiklâlleri de tehlikeye düşmüş ve önem kazanmıştır. Yaşayabilmek, rahat ve emniyetle yaşayabilmek için, bugün fedakârlığa katlanmak, aza kanaat etmek, güvenli ve kudretli yarını hazırlamak lâzımdır. Bunun için daha çalışkan, daha fedakâr olmalıyız. Bilhassa teknik ve sanayi sahalarında ileri bir millet değiliz. İleri olmak için bir hamle yapmaktan, daha bir müddet devleti fertten önce düşünmekten başka bir çaremiz yoktur.

Sayın Büyüklerim,

Bunlar vakialar.. Bu realiteler karşısında yarının devlet memurlarının düşünüş tarzına gelince, diyebilirim ki çoğunluğumuzla, bu zor, bizden fedakârlık istiyen vazifelerimizi müdrükiz. 23 yıldan beri çok şey yapılmış olmasına rağmen bize de yapılacak çok şey bulunduğunu, ve bilhassa Türkiye'de en ana değişmenin büyük bir kısmının, zihniyetlerde, kafalarda inkilâbın bize kaldığını biliyoruz. Vazifemizin ancak bizden sonra gelecekleri iyi yetiştirmekle tam olarak yapılmış olacağı, ancak o zaman sizin bugün duy- mak bahtiyarlığına erdiğiniz vicdan rahatlığını duymaya hak kazanacağımız daima aklımızdadır. Bunun için bizden sonrakiler daha idealist, daha vazifeşinas ve daha bilgili yetişmelidir. Yurdun ihtiyaçlarını görerek, onlar üzerinde serbestçe fikir yürüterek, yapılmış olanlardan çok, kendilerinin

yapması icabedenleri öğrenerek yetişmelidir. Ancak o zaman memleketin âti-sine güvenle bakabiliriz.

Bizim için yalnız feragat sahibi olmak da yetişmeyecektir. Eğer iktidarlı olmazsak, bütün faaliyetlerimizi müspet ilimlerin ışığı altında şuurla yürütemezsek fedakârlık ve idealistliğimizle biriktirdiğimiz enerjiler boşa gider. Devrim yolunda mânen ilerlerken maddeten hiçbir işe yaramıyabiliriz. Bundan, ilerde bütün hareketlerimizi ayarlayan prensip şu olacaktır: Bu memleket esasında fakir bir memlekettir. Bize iş yapmak için sağladığı bütün imkânları dışından, tırnağından artırmıştır. Biz bu imkânları ona en faydalı olacak şekilde kullanmazsak, işlerimizde rasyonel bir surette kamu ihtiyaçlarını en mübreminden en az ehemmiyetlisine doğru sıralıyacak bir kabiliyeti göstermezsek, bütün diğergâmlığımıza, bütün iyi niyetimize rağmen memleket hesabına bir fayda elde edemeyiz. Bu zor ve mühim bir iştir. Bu okulda elde ettiğimiz bilgilerle, çıkar çıkmaz bu kabiliyeti gösterebileceğimizi iddia edemem. Ancak önümüzdeki ilk tecrübe yılları, yani meslek hayatı, okulun bize verdiği bilgilere eklendikten sonradır ki artık kendimizi bu iktidarla da mücehhez sayabiliriz.

Büyüklerimiz,

Bu ocağa karşı hepinizin yakın bir alâka duyduğunuzu, dertlerimizle uğraşacağımızı biliyoruz. Mülkiyelilerin müspet ilimlerle mücehhez olarak yetiştirilmeleri icabettiğini mevzu bahis ederken son günlerde okulu yakından ilgilendiren ve bizleri endişeye sürükeden bir meseleye temas etmeden geçemeyeceğim. Şerefli bir mazimiz vardır. Memlekete bilgili, iktidarlı, muvaffak olmuş Devlet adamlarını yetiştirmiş olmakla öğünebiliriz. Şimdiye kadar Siyasal Bilgiler Okulu'ndan çıkanlar, diğer yüksek okul ve fakülte mezunları yanında daima iyi bir mevki almışlar, iyi yetiştiklerini, onlardan aşağı kalmadıklarını, ispat etmişlerdir.

Geçen yıl çıkan Üniversiteler Kanunu bu bakımdan Okulumuz için ehemmiyetle üzerinde durulması icabeden bir durum yarattı. Bu kanunla Üniversiteler teşkilâtında değişiklikler yapıldı. Gerek tedris heyetinin, gerekse talebelerin daha bilgili, daha iyi yetişmeleri için geniş imkân ufukları açıldı. Bu, memleket hesabına bir fayda ve hepimizi içten sevindiren bir hâdise oldu.

Bizimle hem ayar olan bu müesseselerin bir ilerilik hamlesine katılması, biz Mülkiyelilerin de, memleketteki 90 yıllık mazisi olan üstün ve şerefli mevkiimizi muhafaza edebilmemiz için, bu kanunun temin ettiği imkânlardan faydalanmamızı zaruri kıldı. Çünkü, bize bu mevkiî temin eden en başlıca üstünlük, ilim ve bilgi hususunda diğerlerinden hiç bir suretle geri kalma-

yışımızdı. Bu mülâhazayla Profesörler Kurulunun meseleyi incelediğini ve bazı teklifler hazırladığını işitiyoruz. Eğer Profesörlerimiz, Okulumuzun da bu kanun hükümleri içine alınmasını derpiş ediyorlarsa, müessesenin bir rüknü sayılabilecek olan talebe arkadaşlarım adına, onların bu arzusuna candan katılmayı yerine getirilmesi icabeden bir borç bilirim.

Mülkiyeye bağlı olan, bu mektebin daima memlekette aynı kudrette ve aynı ehemmiyete bir varlık olarak devam etmesini isteyen Büyüklerimiz, bu durumumuzla yakından ilgileneceğiniz, içimizden hiç eksilmeyen bir ümit halindedir.

Bilgili ve kabiliyetli olması icabeden yarının devlet memurlarının en esaslı vasıflardan biri de şahsiyet sahibi olmaktır. Bu, önce şahsi mesuliyet altına girmekten kaçınmamayı icabettirir. Sürat asrında olduğumuz açıktır. İşler pratik ve çabuk görülmektedir. Yarının memuru masa başında oturup evrak imzalayan bürokrat değil, adeta iktisadî bir görüşü haiz enerjik iş adamıdır. Böyle olabilmek hepimizin başlıca gayesidir.

Düşündüğünü, nerede olursa olsun hiç çekinmeden söyleyebilecek kadar medenî cesareti bulunmak, karakterimizi yapan esaslardan biridir. Biz de sizler gibi hakikati tanıyacak onu acı, hattâ kendi aleyhimize olsa dahi herşeyden üstün tutacağız. Her türlü faydanın, memleket menfaatinin bunu icabettirdiğine inancımız var. Bizleri başka türlü hareket etmeyi, yani şu veya bu mülâhazayla, hakikat tanıdığı şeyi ortaya atmamayı, vatana ihanetle bir tutacak zihniyette yetiştirdiniz. Böyle olduğumuza kani iseniz, Türkiye'nin atisine tam bir güvenle bakmamak için hiç bir sebep yoktur.

Değerli Büyüklerim,

Yarın memleketin idaresini ele alınca yürüyeceğimiz yol, yalnız temiz vicdanlarımızın göstereceği yoldur. Başka hiç bir kaygı bize tesir etmeyecek, yolumuzu çevirmeyecektir.

Eğer bir gün muvaffak olduğumuza, vazifemizi yaptığımıza kani olursak, bizim için de aynı sizler gibi, duyacağımız vicdan rahatlığı tek ve yeter mükâfat olacaktır.

Sayın Büyüklerim,

Sözlerimi burada bitirirken, sizleri bir kere daha selâmlar ve Genç Mülkiyeliler adına, Büyük Türk Milletinin huzurunda saygiyle eğilirim...